

Aanvulling op werkmethode: Gevellift(gondel)installatie	no: CVG-2015-04-16
Commissie Veiligheid Gevelonderhoudsinstallaties	Publicatie: 17 september 2015
	Versie: April 2025 00

Onderwerp: Het gebruik van verlengd gereedschap.

Inleiding

Regelmatig worden in ontwerpen de grenzen van de regelgeving voor veilig gevelonderhoud opgezocht. Dit wordt meestal veroorzaakt door terugleggende geveldelen of vaste zonwering in de vorm van horizontale of verticale lamellen. Om het glas te kunnen bereiken, wordt de reikafstand vanuit een gondel of hoogwerker dan groter dan de geldende maximale afstand van 50 cm. Vaak wordt dan voorgesteld om verlengd gereedschap te gebruiken vanuit de gondel.

Voor glasbewassing van beperkte oppervlakken en niet te grote reikafstanden is dit nog (incidenteel) acceptabel. De vraag hierbij is echter welke beperkingen in reikafstanden en oppervlakten moeten worden aangehouden om Arbo technisch verantwoord te kunnen blijven werken (beperking van de fysieke belasting).

Naar de mening van de CVG dienen deze beperkingen eenduidig te worden vastgelegd, zodat binnen de gehele branche dezelfde uitgangspunten kunnen worden gehanteerd.

Gevelonderhoud

Gevelonderhoud wordt vaak beschouwd als glasbewassing. Gevelonderhoud omvat echter alle frequente onderhoudswerkzaamheden, zoals glasbewassing, maar ook het reinigen van gevelelementen, inspectie van gevels/kozijnen/kitwerk/zonwering, kleine onderhouds- en reparatiewerkzaamheden aan gevels/kozijnen/kitwerk/zonwering en schilderwerkzaamheden. Deze werkzaamheden betreffen verticale, maar ook horizontale en hellende oppervlakken. Alleen voor glasbewassing kan verlengd gereedschap worden toegepast. Voor overige onderhoudswerkzaamheden is het gebruik van verlengd gereedschap geen optie en zal men dicht bij de gevel moeten komen om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren. Hiervoor geldt een maximale reikafstand van 0,5 meter.

Regelgeving

A. lid 1 en 2 Besluit Bouwwerken Leemomgeving

Artikel 4.240. :

1. Een gebouw is zodanig dat onderhoud aan het gebouw veilig kan worden uitgevoerd.
2. Aan de in het eerste lid gestelde eis wordt voldaan door naleving van de regels in deze paragraaf.

Artikel 4.241. :

1. Als onderhoud niet veilig kan worden uitgevoerd zonder gebouwgebonden veiligheidsvoorzieningen, heeft een gebouw daarvoor voldoende gebouwgebonden veiligheidsvoorzieningen.
2. Als een gebouw gebouwgebonden veiligheidsvoorzieningen als bedoeld in het eerste lid nodig heeft om onderhoud veilig te kunnen uitvoeren, wordt bij het beoordelen van die voorzieningen gebruikgemaakt van de Checklist Veilig onderhoud op en aan gebouwen.

Hiermee wordt bedoeld dat een gebouw veilig moet kunnen worden onderhouden en dat de hiervoor noodzakelijke voorzieningen daadwerkelijk moeten worden getroffen. Bij de keuze van veiligheidsvoorzieningen verdienen maatregelen die het gevaar voorkomen of wegnemen (bronmaatregelen) de voorkeur boven voorzieningen die het gevaar beperken of afschermen.

B. NEN-EN 1808 (Veiligheidseisen voor hangsteigers)

In de norm NEN-EN 1808 wordt geen maximale reikafstand vanuit een werkbak omschreven.

Aanvulling op werkmethode: Gevellift(gondel)installatie	no: CVG-2015-04-16
Commissie Veiligheid Gevelonderhoudsinstallaties	Publicatie: 17 september 2015
	Versie: April 2025 00

C. Arbocatalogus

De beperkingen in reikafstand zijn terug te vinden in de Arbocatalogus. De afspraken in de Arbocatalogus zijn overeengekomen door de sociale partners en gelden voor werkgevers en werknemers in de schoonmaak- en glazenwassersbranche. Het is een concrete uitwerking van het Arbeidsomstandighedenbesluit. De afspraken uit de Arbocatalogus gelden als een minimum niveau om veilig en gezond te kunnen werken.

- 1) Het 'stroomschema Werken op Hoogte'. Hiermee bepaal je de werkmethode die ingezet dient te worden met betrekking tot de AHS.
- 2) Het 'Werkwijze Keuzemodel'. Hierin staan alle werkmethoden beschreven met voorwaarden en beperkingen. Dit is enerzijds een extra middel om te controleren of de gekozen werkmethode ingezet kan worden. Anderzijds worden de voorwaarden die gelden bij de betreffende werkmethode duidelijk.
- 3) De object RI&E glas en gevel.

Je vindt alle drie de instrumenten hier: <https://www.ras.nl/werkgevers/arbo/> (doorklikken naar 'Werken op hoogte: hoe houd je het veilig').

Het 'Werkwijze keuzemodel' gaat bij punt 5 (pagina 8 t/m 10) over de gevellift(gondel) installatie. Hier staat: 'Een te grote reikmaat van gondel tot glas (> 0,50 m), bijvoorbeeld bij een dakoverstek of anderszins terugspringende gevellijn, diepe neggekanten, is op te lossen door:

- de gondel uit te rusten met een verplaatsbaar contragewicht (handmatig of hydraulisch te bedienen, ook wel pantograaf genoemd), of
- door een voldoende grote gondel met zwenkmechanisme toe te passen.'

Het 'Werkwijze Keuzemodel' gaat bij punt 10 (pagina 20) over verlengd hulpgereedschap. Hier staat 'Bij glasbewassing en gevelonderhoud dient een methode gekozen te worden waarbij de maximale afstand tot de gevel 0,50 meter is. In uitzonderingssituaties is het voor glasbewassing mogelijk om vanaf een mobiel werkplatform te werken met verlengd hulpgereedschap tot maximaal 2 meter, inclusief wisserlengte. Met verlengd hulpgereedschap mag vanaf een mobiel werkplatform maximaal 200m² per object gewassen worden.'

In de RI&E vind je de vragen over de gevellift(gondel) installatie bij B (5.1.N.06) en de eenpersoonsgondel bij N (5.1.N.18)

Voorkomende situaties

Uitgangspunten:

- De reikafstand is de afstand vanuit de gondel tot aan het verst te bereiken geveloppervlak.
- Onderstaande situaties zijn beschreven vanuit het oogpunt van een gondel. Deze situaties gelden naast gondels echter ook voor andere mobiele arbeidsmiddelen, zoals de hoogwerker

In principe moet het gehele object kunnen worden bereikt zonder verlengd hulpgereedschap. Voor glasbewassing aan moeilijk bereikbare delen kan incidenteel gebruik worden gemaakt van verlengd hulpgereedschap (wassteel voor het overbruggen van een reikafstand > 50 cm, al dan niet voorzien van watertoevoer in de steel) tot een maximum van 200 m² per gebouw. Dit geldt alleen mits er geen goede bouwkundige of installatietechnische oplossing mogelijk is.

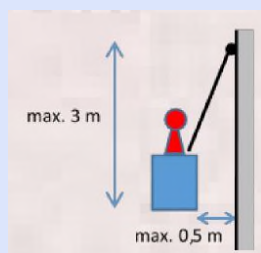
- Wanneer verlengd gereedschap wordt gebruikt, dienen in de gondel één of twee PBM-ogen te worden aangebracht om een harnasgordel te kunnen vasthaken. Bovendien moet het verlengde gereedschap geborgd kunnen worden tegen vallen. De gondel dient voldoende ruimte te bieden om het gereedschap in de gondel te kunnen plaatsen.

Aanvulling op werkmethode: Gevellift(gondel)installatie	no: CVG-2015-04-16
Commissie Veiligheid Gevelonderhoudsinstallaties	Publicatie: 17 september 2015
	Versie: April 2025 00

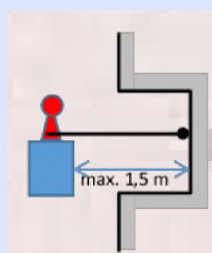

A. Gebruik van verlengd gereedschap vanuit gondel

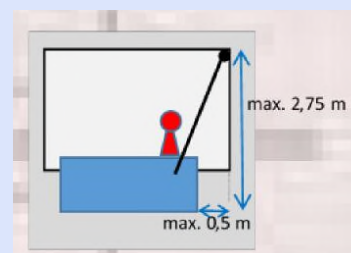
- Reikafstand voor onderhoud zonder verlengd gereedschap vanuit de gondel:
 - o Vooruit naar gevel: max. 0,5 m (tot een hoogte van 2,2 m vanaf de vloer van de gondel);
 - o Horizontaal opzij: max. 0,5 m (tot een hoogte van 1,95 m vanaf de vloer van de gondel).
- Reikafstand voor glasbewassing met verlengd gereedschap (max. 2 meter) vanuit de gondel:
 - o Vooruit naar gevel: max. 3 m (maximaal 200 m² per gebouw) (fig. 1);
 - o Horizontaal recht vooruit: max. 1,5 m (maximaal 200 m² per gebouw) (fig. 2).
 - o Aan weerszijden van de gondel: max. 2,75 m tot 0,5 m per zijde (fig. 3)

Figuur 1

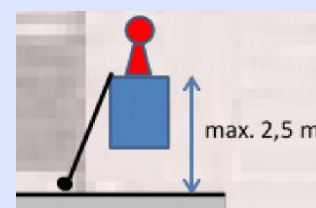
Figuur 2

Figuur 3

B. Gebruik van verlengd gereedschap vanuit werkbrug (gondel) boven glas

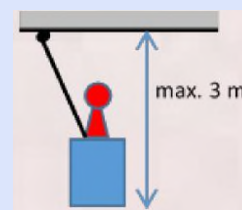
- Reikafstand voor onderhoud zonder verlengd gereedschap vanaf werkbrug:
 - o Bovenkant vloer werkbrug tot glas: max. 0,6 m.
- Reikafstand voor glasbewassing met verlengd gereedschap (max. 2 meter) vanaf werkbrug:
 - o Bovenkant leuning tot glas: max. 2,5 m (fig. 4).

Figuur 4

C. Gebruik van verlengd gereedschap vanuit werkbrug (gondel) onder glas

- Reikafstand voor onderhoud zonder verlengd gereedschap vanaf werkbrug:
 - o Bovenkant vloer werkbrug tot onderkant glas: max. 2,2 m;
- Reikafstand voor glasbewassing met verlengd gereedschap (max. 2 meter) vanaf werkbrug:
 - o Bovenkant vloer werkbrug tot onderkant glas: max. 3 m (maximaal 200 m² per gebouw) (fig. 5).

Figuur 5